

Fjernvarmesagen - spørgsmål og svar

Version: 051124

Hvad mener I egentlig HELT OVERODNET selv om den her sag?

Det kan der være mange tanker om. Nu sætter vi en advokatundersøgelse i gang, som netop undersøger beslutningsprocesserne bag projektet, herunder selvskyldnerkautionen, ejerstrategien og ledelsens ageren. Når advokatundersøgelsen er afsluttet – den kommer til at køre parallelt med rekonstruktionen – ser vi frem til at få klarhed om sagsforløbet.

Selvskyldnerkautionen er central i forklaringen på, hvorfor vi står her i dag. Faktuelt forholder det sig uomtvisteligt således, at hverken forsyningens bestyrelse, Byrådet i Odsherred, kommunen eller borgmesteren har været taget i ed, inden den blev underskrevet. Konsekvenserne heraf kigger advokatundersøgelsen også på.

Hvad er der sket?

Odsherred Kommune ejer Odsherred Forsyning (OF). Til at drive forsyningen, herunder datterselskabet Odsherred Varme, har man udpeget en bestyrelse til at føre tilsyn og arbejde strategisk med forsyningsvirksomheden.

Alle har været enige om, at fjernvarme er en bæredygtig energikilde. Udrulningen af fjernvarme i den sydlige del af Odsherred er af flere forskellige årsager langt dyrere end forventet. En advokatundersøgelse ser bl.a. på, hvilke årsager der kan lægges til grund for de voldsomme fordyrelser, og ikke mindst hvorfor projektet ikke blev stoppet i tide.

Blev der foretaget en samlet økonomisk vurdering af det positive ved fjernvarme før principbeslutningen i Byrådet i 2021?

Det er et lovkrav, at en sådan vurdering foretages i forbindelse med projektgodkendelsen. Nedenfor er uddrag af den økonomiske vurdering fremlagt for Byrådet:

Økonomiske forhold

I projektforslaget er der foretaget beregninger af bruger-, selskabs- og samfundsøkonomi:

- *De brugerøkonomiske beregninger viser, at fjernvarmen er den mest rentable løsning, hvor et typisk mindre oliefyret hus vil spare op mod 6.500 kr. årligt på varmeregningen.*

- *Projektet opfylder kriteriet for statstilskud ved, at selskabsøkonomien ikke vil være rentabel over 30 år uden statstilskud. Selskabsøkonomien vil komme i økonomisk balance ved opnåelse af det ansøgte statstilskud fra Fjernvarmepuljen.*
- *Samfundsøkonomisk har projektet en fordel i forhold til fortsat individuel varmforsyning på 7,44 mio. kr. set over 20 år. Projektet lever således op til varmforsyningslovens målsætning om at fremme den samfundsøkonomiske mest fordelagtige løsning.*

De samfundsøkonomiske følsomhedsanalyser viser en overvejende robust økonomi, dog vil den samfundsøkonomisk fordel være væk, hvis anlægsomkostningerne ender på godt 12% over det planlagte. Odsherred Forsyning er opmærksom på at minimere projektrisici og dermed anlægsomkostningerne.

Så der er foretaget en økonomisk vurdering ved godkendelsen.

Vi ved nu, at de økonomiske forudsætninger ikke holdt, og at projektet blev en del dyrere end forventet. Det kan p.t. ikke fastslås, hvornår denne viden er eller burde være erkendt i OF. Der er tale om et centralt element i advokatundersøgelsen.

Hvornår bliver kommunen opmærksom på at den er gal?

Kommunen – som er ejer - bliver for alvor opmærksom på, at den er helt gal, da man ved et møde med OF i marts 2024 bliver præsenteret for en beregning, der viser, at gælden på 1,3 mia kr. ikke kan tilbagebetales, og at projektet ikke kan gennemføres som planlagt uden nye store lån. Senere kommer det frem, at formandskabet i OF's bestyrelse har underskrevet en "selvskyldner-kaution" på lånet i Nordea, uden ejerens (kommunen/Byrådets/borgmesterens) vidende – og tilsyneladende også uden den øvrige bestyrelses vidende. Dette forhold undersøges nu i detaljer af advokatundersøgelsen.

Hvad er en "selvskyldner-kaution"

Det er en sikkerhed, som en långiver – her Nordea – har taget i Odsherred Forsyning A/S (moderselskabet), der betyder, at hvis Odsherred varme ikke kan betale gælden, så kan kravet rettes mod moderselskabet. Det er en helt sædvanlig praksis for en bank, når man låner penge til selskaber. Det usædvanlige her er, at Odsherred Forsyning A/S og datterselskaberne alle er såkaldt "hvile i sig selv-selskaber", hvorfra der ikke kan trækkes penge ud.

Må/kan en formand underskrive på vegne af en hel bestyrelse uden dennes vidende?

De to – formand og bestyrelse – er i forening tegningsberettigede. Om underskrifterne er gyldige uden at betingelserne for godkendelsen er opfyldt, bliver vurderet i advokatundersøgelsen.

For god ordens skyld er tegningsreglen, at selskabet kan tegnes af en formand eller næstformand i forening med direktøren.

Er formandens underskrift valid og juridisk gældende?

Det er også et spørgsmål, der undersøges i advokatundersøgelsen.

Burde Nordea ikke have efterspurgt protokol fra OF's bestyrelse, så kautionen var "sikret"? (Det er jo ikke småpenge, det drejer sig om)

Det er bl.a. det, en advokatundersøgelse også kigger på.

Hvad har formandskabet at vinde ved at underskrive selvskyldner-kautionen?

Det er vigtigt at understrege, at intet tyder på, at der er nogen form for personlig vinding eller berigelse for nogen af de ansvarlige i OF, eller OF's bestyrelse.

Hvor lang tid tager advokatundersøgelsen (og hvad kommer den til at koste)?

Undersøgelsen må maks. tage 6 mdr. fra opstart. Prisen kender vi ikke endeligt, men vi holder øje med omkostningerne. Da kommunen er ejere – og også undersøges – nytter det ikke noget, at vi undersøger os selv. Derfor er et uafhængigt advokatkontor bedt om at forestå undersøgelsen.

Nu er selskabet i rekonstruktion. Betyder det noget for advokatundersøgelsen gennemførelse? Det kan betyde, at Odsherred Varme ikke under rekonstruktionen kan påtage sig udgiften til advokatundersøgelsen, hvilket er forudsat i beslutningen. I givet fald skal Byrådet tage stilling til, om Odsherred Kommune skal betale.

Entreprenører og materialer blev meget dyrere end først antaget og forelagt – er entreprenører ikke forpligtet til at levere til den pris, de har givet?

De nærmere omstændigheder omkring indgåelse, opfyldelse og fakturering efter entreprenørkontrakterne er en central del af advokatundersøgelsen.

Hvordan kunne priserne stige så meget på entreprenørkontrakterne?

De nærmere omstændigheder omkring indgåelse, opfyldelse og fakturering efter entreprenørkontrakterne er en central del af advokatundersøgelsen.

Hvordan kan det være, at kommunaldirektøren for to uger siden sagde, at I var tæt på en aftale, men nu er I gået i rekonstruktion?

Dette blev meddelt på baggrund af meldinger fra Nordea om, at de arbejdede intenst og målrettet på at komme forbi de sidste større udfordringer. Det lykkedes desværre ikke – og Nordea besluttede egenhændigt at indgive en rekonstruktionsbegæring.

Hvad sker der lige nu?

Fjernvarmeforsyning og prisstigninger

Varmeforsyningen er af Nordea blevet begæret under rekonstruktion. Svarene nedenfor stammer fra en orientering af Byrådet:

Hvad er en rekonstruktion?

Når et selskab tages under rekonstruktion, fortsætter selskabet under rekonstruktionen, men standser som udgangspunkt sine betalinger af krav fra perioden forud for rekonstruktionen. Ledelsen fortsætter under rekonstruktionen, medmindre ledelsen ikke samtykker til en rekonstruktion. I givet fald vil det være rekonstruktøren, der beskikkes af skifteretten, som indtræder som ledelse i selskabet. Ledelsen må under en rekonstruktion kun træffe dispositioner af væsentlig betydning med samtykke fra rekonstruktøren.

Når der i denne sag er beskikket to rekonstruktører, skyldes det, at der ikke er praksis fra lignende sager, hvor et kommunalt forsyningsselskab er taget under rekonstruktion.

En rekonstruktionsplan skal indeholde mindst en tvangsakkord af gæld, en virksomhedsoverdragelse eller andre tiltag, som fx et moratorium, som alene eller sammen med andre tiltag kan medføre, at selskabet ophører med at være insolvent. Kreditorerne skal ligestilles i et rekonstruktionsforslag, hvorfor skævdeler mellem kreditorerne ikke kan indgå i et forslag, medmindre de pågældende kreditorer meddeler samtykke hertil.

Endelig er det vurderingen, at der fortsat vil være forsyningspligt inden for rammerne af de gældende varmeplaner over for varmekunderne under en rekonstruktion, idet der ved en rekonstruktion ikke er et bo, der træder i stedet for selskabet, som det er tilfældet ved konkurs.

Rekonstruktøren skal forinden et møde i skifteretten, der skal afholdes inden 4 uger fra rekonstruktionens indledning, fremsende en rekonstruktionsplan for kreditorerne, der indeholder rekonstruktørens plan for selve rekonstruktionen. Kreditorerne skal herefter på "4-ugers mødet" stemme om planen, og såfremt den vedtages, kan rekonstruktionen fortsætte.

Rekonstruktøren skal senere fremlægge et egentligt rekonstruktionsforslag. Kreditorerne skal tillige stemme om dette på et møde i skifteretten. Dette møde skal afholdes senest 6 måneder efter "4-ugers mødet", men kan dog udskydes med op til 4 måneder.

Kommer varmforsyningen til at blive afbrudt under rekonstruktionen?

Nej, varmforsyningen vil fortsætte uændret under rekonstruktionen. Borgerne kan være trygge ved, at der ikke vil ske afbrydelser i forsyningen.

Vil fjernvarmepriserne stige?

Det kan ikke udelukkes, at der kommer prisstigninger på fjernvarmeregningen. Det præcise niveau er endnu ikke fastlagt og vil blive foreslået som en del af rekonstruktionsprocessen. OF skal godkende den endelige rekonstruktionsaftale, ligesom kreditorerne – herunder Byrådet - skal stemme for den. Eventuelle prisstigninger skal under alle omstændigheder varsles 3 måneder i forvejen.

Kan prisen stige under rekonstruktionsprocessen?

Ja, men det kræver, at de to advokater i rekonstruktionen godkender det. Og det skal varsles 3 måneder i forvejen.

Hvad sker der med det suspendede fjernvarmeprojekt i det sydlige Odsherred?

Projektet er fortsat sat i bero, mens vi får overblik over økonomien. Som del af rekonstruktionen skal der tages stilling til, hvordan og i hvilket omfang projektet eventuelt kan genoptages. Vi ved dog allerede nu, at det ikke bliver i det oprindeligt planlagte omfang.

Hvad med det nye domicil i Vig?

Byggeriet i Vig fortsætter, da en afbrydelse ville medføre større tab, end hvis det bliver bygget færdigt. Når det står færdigt, vil det udgøre et aktiv for forsyningen, som eventuelt kan sælges, hvis nødvendigt.

Er der planer om at sælge dele af forsyningen?

Et salg vil udelukkende relatere sig til Odsherred Varme. Rekonstruktørerne kan godt skabe en fremadrettet løsning, der indebærer af Odsherred Varme eller nogle af de igangsatte varme projekter i syd. Hvis der iværksættes en salgsproces, så skal varmekunderne først have tilbud om at købe anlægget til markedspris. Det kan ske ved etableringen af et AMBA.

Kommunens økonomi

Hvordan vil denne sag påvirke kommunens økonomi?

Sagen vil betyde alvorlige økonomiske konsekvenser for kommunen, men der vil ikke være besparelser i kommunens driftsbudget. Det har Byrådet allerede besluttet som en del af budgetforhandlingerne. Men der er nye projekter, vi gerne ville have gennemført, som vi nu ikke har råd til.

Hvordan kunne projektets omkostninger stige så markant uden tidlig indgriben fra kommunen?

Omkostningsstigningerne skyldtes flere faktorer, herunder stigende materialepriser og planlægningsfejl. Da OF's ledelse i november 2023 fremlagde et nyt overslag, der betød, at der skulle lånes yderligere næste 400 mio. kr. for at færdiggøre varmeprojektet, bad Byrådet om en ekstern og uvildig genberegning af projekterne. Det er de beregninger, der fører til, at OF sætter projekterne på pause, og dernæst en erkendelse af at gælden ikke kan betales. Byrådet kom dermed heller ikke til at realitetsbehandle en ny garantianmodning.

Rekonstruktionsprocessen

Hvad indebærer rekonstruktionen af Odsherred Forsyning A/S og Odsherred Varme A/S? Rekonstruktionen betyder, at selskaberne fortsætter deres drift, mens vi arbejder på at finde en langsigtet økonomisk løsning. Skifteretten har udpeget rekonstruktører, som sammen med ledelsen skal udarbejde en plan for fremtiden.

Hvad er tidsplanen for rekonstruktionen?

Inden for de første fire uger skal der fremlægges en indledende plan, og hele processen skal som udgangspunkt være afsluttet inden for ét år.

Hvordan påvirker rekonstruktionen fremtiden for vandsekskaberne i Odsherred Forsyning A/S?

and- og tømningsselskaberne fortsætter deres drift uændret, og deres økonomi er adskilt fra fjernvarmen i Odsherred Forsyning A/S.

Hvad er den største udfordring, I har stået overfor i forhandlingerne?

En af de største udfordringer er, at vi opdagede, at der var givet en selvskyldnerkaution for Odsherred Varme A/S. Dette har skabt store usikkerhed om hele forsyningskoncernen. I særdeleshed er vi fra kommunens side – i forhandlingerne og nu – optaget af, at der kan skabes en bæredygtig fremtid for selskabet, der hviler på den rigtige balance mellem evnen til at betale gæld og en varmepris der er attraktiv for eksisterende og eventuelt nye kunder.

Hvilke konsekvenser kan rekonstruktionen have for de små kreditorer?

I en frivillig aftale mellem Nordea og Odsherred Kommune var det muligt at imødekomme kravene fra de mindre kreditorer, som skyldes penge for udført arbejde. Om disse kreditorer skal tilgodeses på andre vilkår end de finansielle kreditorer, er nu op til rekonstruktørerne. I en rekonstruktion er det sædvanligt, at alle kreditorer får samme procentdel af deres gæld.

Hvad skal der ske fremadrettet?

Advokatundersøgelsen & Ansvar og ledelse

Hvordan kunne det ske, at der blev stillet en selvskyldnerkaution uden kommunens viden?

Den tidligere ledelse traf beslutningen uden at involvere bestyrelsen eller kommunen som ejer. Det er uacceptabelt, og det er netop en af de ting, vi undersøger i advokatundersøgelsen.

Hvem i kommunen bærer ansvaret for den manglende kontrol og overvågning?

Advokatundersøgelsen vil kulegrave alle beslutningsprocesser og identificere, om der er sket fejl eller svigt i kommunens kontrol.

Hvad dækker advokatundersøgelsen, og hvornår kan vi forvente resultater?

Advokatundersøgelsen blev besluttet af Byrådet tidligere på året og vil undersøge beslutningsprocesserne bag projektet, herunder selvskyldnerkautionen, ejerstrategien og ledelsens ageren. Undersøgelsen forventes iværksat snarest og forventes afsluttet inden for seks måneder.

Hvorfor sælger man ud af lageret af fjernvarmerør allerede nu?

Forsyningen har haft en overkapacitet af rør, der ikke kommer til anvendelse, da den fulde udrulning af fjernvarmen ikke er lige om hjørnet. I den situation er det bedre at sælge ud og få penge i kassen.

Der er blevet lovet gratis tilslutning – kan det ændres? Og vil det være gratis i fremtiden for evt. nye udvidelser?

Det er et spørgsmål til rekonstruktørerne.

Kan man risikere, at Odsherred Varme går konkurs – og hvad sker der så?

Ja, konkurs er en mulig udgang. Den hidtidige forsyningspligt ophører som følge af konkursen. En kurator i konkursen vil dog gøre alt for at opretholde driften – og dermed forsyningen af varme – da selskabet (boet) ellers taber voldsomt i værdi. I en eventuel konkurs stiller Odsherred Kommune en driftsgaranti på 15 mio. kr. til rådighed for kurator, netop for at sikre driften og varmeforsyningen kan opretholdes.

Grøn omstilling

Hvilken betydning får sagen for den grønne omstilling?

Sagen understreger vigtigheden af grundig planlægning og realistiske beregninger, når man gennemfører store grønne projekter. Men den grundlæggende idé om at erstatte gas med fjernvarme er stadig rigtig – det handler om at gøre det i et tempo, hvor økonomien og organisationen kan følge med.

Er lovgivningen god nok på området?

Det er en landspolitisk diskussion, som muligvis vil få fokus, alt efter hvad advokatundersøgelsen – som alene undersøger forholdene omkring OF – når frem til og konkluderer.

Kundernes forpligtelser

Skal vi betale vores varmeregninger som normalt?

Ja, det er meget vigtigt, at alle betaler deres regninger som normalt. Rekonstruktionen ændrer ikke på kundernes forpligtelser eller rettigheder. De indbetalte penge går til den fortsatte drift af varmeforsyningen.